Súd:	Okresný súd Žilina
Spisová značka:	40C/22/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5117210422
Dátum vydania rozhodnutia:	21. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Ján Rybárik
ECLI:	ECLI:SK:OSZA:2019:5117210422.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pre samosudcom JUDr. Ján Rybárikom právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXXX/XX, E., právne zastúpený: JUDr. Tatiana Polková, advokátka so sídlom Na Priekope č. 174/13, Žilina, proti žalovanému: P E R E X, a.s., so sídlom Trnavská cesta 39/A, Bratislava, IČO: 00 685 313, právne zastúpený: LEGAL PROFESSIONALS, s.r.o., so sídlom Sartorisova 12, Bratislava, IČO: 36 857 998, o návrhu žalobcu o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

r o z h o d o l :

Žalovaný j e p o v i n n ý v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku na

rovnakej strane s rovnakým písmom, akým bol uverejnený článok a jeho názov v bývalom týždenníku Moment č. 47 z 19.11.1999, v samostatne nepredajnom magazíne denníka Pravda s názvom MOMENT uverejniť ospravedlnenie s nasledovným textom:

Ospravedlnenie B. C.

Dňa 19.11.1999 v týždenníku Moment bol uverejnený článok autorky F. G. pod názvom „Sudca na odstrel?“, v ktorom je okrem iného uvedené:
- spomínaná H. I., za ktorú orodoval B. J., a ktorá je tresne stíhaná za podvody hospodárskeho charakteru, je dobrou (podľa niektorých zdrojov dokonca intímnou) priateľkou B. C.
- B. C. nie je hocaký podvodník.
- B. C. začal pôsobiť ako vyberač – nie v zmysle výpalného, na to sa cenil príliš vysoko, ale nazvime ho vyberačom protihodnoty. Fungovalo to asi takto: B. C. získal informáciu, že na X.Y. sa chystá zatykač. Ponúkol túto informáciu na predaj – ako tovar a skasíroval.
- Sám seba B. C. rád prezentuje ako poctivého podnikateľa, no vzhľadom na charakter podnikania a mravov mu málokto uverí.
- Najlepším príkladom včasného echa pred zatknutím je samotný B. C.... Trestný čin, kvôli ktorému B. C. v roku 1994 náhlivo opustil vlasť, mal hodnotu 120 miliónov korún a išlo o podvod na clearingovom účte.
-B. C. sprevádzala odstrašujúca povesť násilníka, schopného všetkého. Spomínanému vyšetrovateľovi sa vraj vyhrážal smrťou, iný policajt dostal takú bitku, že sa liečil 3 týždne a ďalšiemu zas pred garážou vybuchla nálož.

Všetky uverejnené tvrdenia sú n e p r a v d i v é. PEREX, a.s., nedisponuje žiadnymi relevantnými dôkazmi, ktorými môže preukázať, že H. I. je dobrou (dokonca intímnou) priateľkou B. C. K. je pravda, že B. C. je podvodník. Nie je pravda, že B. C. pôsobil ako vyberač takým spôsobom, že získal informáciu, že sa chystá na nemenovanú osobu zatykač, túto informáciu ponúkol na predaj ako tovar a túto skasíroval. Spoločnosť PEREX, a.s., nedisponuje žiadnymi dôkazmi, ktoré spochybňujú charakter a mravy B. C. K. je pravdou, že B. C. dostal včasné echo pred zatknutím a nie je pravdou, že B. C. náhlivo opustil vlasť. Spoločnosť PEREX, a.s., nedisponuje žiadnymi dôkazmi, ktorými môže preukázať odstrašujúcu povesť násilníka B. C., schopného všetkého. Rovnako nemá žiadne dôkazy, ktorými môže preukázať, že sa

B. C. vyhrážal vyšetrovateľovi smrťou a že B. C. má akýkoľvek vzťah k bitke, ktorú iný policajt dostal a z ktorej sa liečil 3 týždne a s výbuchom nálože pred garážou ďalšieho.
Za uverejnenie nepravdivých tvrdení sa PEREX, a.s., vydavateľ bývalého spoločenského týždenníka Moment o s p r a v e d l ň u j e B. C.

V ostatnej časti ohľadom zaplatenia nemajetkovej ujmy súd žalobu z a m i e t a.

Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 50%.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podaným návrhom domáhal vydania vydavateľom týždenníka Moment

uverejnenie ospravedlňujúceho článku tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a za nepravdivé údaje uvedené v tomto týždenníku žiadal zaplatiť aj nemajetkovú ujmu vo výške 663.378,37 eur s príslušenstvom. V článku boli popísané o jeho osobe samé klamstvá, lži, nepravdivé údaje, čo malo do značnej miery za následok zníženie jeho dôstojnosti, cti a jeho osobnej integrity. V článku sa spomínalo, že údajná H. I. tresne stíhaná za podvody hospodárskeho charakteru mala byť jeho intímnou priateľkou. Tieto skutočnosti žalovaný žiadnym spôsobom neozrejmil a nepreukázal. Poprel, že by H. I. bola jeho intímnou priateľkou. Táto nepravdivá informácia veľmi zapôsobila na jeho manželku a jeho blízku rodinu. Ďalej je v článku uvádzané, že pôsobil, ako vyberač nie v zmysle výpalného, ale ako vyberač protihodnoty. Údajne poskytoval informácie o chystaných zatykačoch. Nevie si predstaviť, akým spôsobom mohol takéto informácie poskytovať, keďže o takýchto skutočnostiach nemal nikdy vedomosti ani informácie. V článku sú uvádzané veci bez relevantných dôkazov alebo relevantných informácií. Takisto neboli uvádzané pravdivé informácie o tom, že náhle opustiť republiku preto, že bol trestne stíhaný dňa 7.4.1994. Spomínané trestné stíhanie, ktoré však bolo neskôr zastavené, sa začalo viac ako dva mesiace po jeho odchode, t.j. až 22.6.1994. Ďalšie informácie sú takisto klamlivé, pretože trestné stíhanie, ktoré bolo začaté 22.6.1994 až po odchode do Brazílie bolo zastavené. Závažné, hrubo znevažujúce je tvrdenie v článku, že jeho osobu sprevádzala odstrašujúca povesť násilníka schopného všetkého. Týždenník sa čitateľom snažil navodiť to, že žalobca je schopný všetkého, dokonca údajne zbiť policajta, resp. podložiť ďalšiemu i nálož pred garáž, ktorá vybuchla. Uverejnením týchto nepravdivých údajov v dennej tlači pred širokou verejnosťou spôsobil žalovaný porušenie zákonom chránených práv žalobcu. V súvislosti s týmto článkom sa s ním prestali stýkať jeho priatelia, jeho známi, narušili sa dobré vzťahy s jeho manželkou, ktorá mu prestala dôverovať, stratil viacerých obchodných partnerov, čo pocítila celá jeho rodina. Vzhľadom k tomu, že bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť v okruhu jeho najbližších, v okruhu jeho známych a tiež vo verejnosti, ktorá sa zaujíma o dianie vo svojom okolí, či v republike, domáhal sa aj náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 663.378,37 eur.

Žalovaný žiadal návrh žalobcu v plnom rozsahu zamietnuť. Predovšetkým namietal

aktívnu legitimáciu žalobcu pre podanie takejto žaloby. V článku sa nachádzali informácie v spojení s osobou označenou ako „ B. C.“. V žalovanom článku nebolo v žiadnej časti uvedené priezvisko žalobcu. Článok obsahoval rôzne informácie o osobe B. C., pričom zo žiadnej informácie samostatne ale ani v spojení s ďalšou informáciou nebolo a nie je možné vyvodiť, že sa týkali práve osoby žalobcu. V okrese Žilina, podľa jeho názoru, žije niekoľko desiatok osôb, ktorých meno a priezvisko nesie označenie B. C. C. skutočnosti vyplývajú aj z telefónneho zoznamu Mesta Žilina. Pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, žalobca odôvodňuje uplatnenú výšku náhrady tým, že od zásahu do osobnostných práv uplynula dlhšia doba a preto satisfakcia vo forme morálneho zadosťučinenia stratila na význame a do popredia vystupuje peňažná satisfakcia. Navyše žalobcom tvrdená dlhšia doba medzi uverejnením žalovaného článku a uplatnením práva žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy bola spôsobená výlučne žalobcom, a to z dôvodu jeho nečinnosti. Navyše tento nikdy nepožiadal žalovaného o uverejnenie tlačovej opravy a ani iným žiadnym spôsobom sa nezaujímal o stav tohto súdneho konania. V článku sa jedná o komentovanie aktuálnej a naliehavej spoločenskej problematiky, ktorá vo verejnosti silne rezonovala, pričom čitateľská verejnosť, podľa názoru žalovaného, mala a má právo prijímať takéto informácie.

Na tomto mieste súd podotýka, že v tejto veci už dva krát vyniesol rozsudok, a to dňa 25.2.2010, kedy žalobe žalobcu vyhovel. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote žalovaný odvolanie, ktorým žiadal rozsudok zrušiť, resp. zamietnuť. Krajský súd Žilina uznesením 10Co/253/2010 dňa 24.2.2011 rozsudok tunajšieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd Žilina predovšetkým vytkol súdu prvej inštancie, že nevyniesol rozsudok v zmysle v tom čase príslušných ust. O.s.p., predovšetkým dôsledne súd prvej inštancie nedodržiaval postup v zmysle v tom čase platnom ustanovení § 156 O.s.p. a v z tohto dôvodu mu toto rozhodnutie zrušil a vrátil na opätovné prejednanie.

Následne tunajší súd opätovne vo veci rozhodol, a to tak, že okrem iného žalobcovi priznal nemajetkovú ujmu a prikázal žalovanému sa žalobcovi ospravedlniť, a to rozsudkom Nc/1117/99-334 zo dňa 30.6.2011. Proti tomuto rozsudku žalovaný podal odvolanie. Krajský súd Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 10Co/301/2011-421 rozhodol tak, že žalobu žalobcu v plnom rozsahu zamietol. Rozsudok bol vynesený dňa 17.7.2013. Proti rozhodnutiu krajského súdu podal žalobca dovolanie na NS SR.
Na tomto mieste je ešte potrebné podotknúť, že vecou sa zaoberal aj ÚS SR pod č. III.ÚS 420/08-27, ktorý konštatoval, že základné právo A. B. C. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov bolo porušené. Žalobcovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 8.000 eur.

Následne vo veci rozhodoval NS SR svojím uznesením 3Cdo/429/2014, ktorý rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 17.7.2013 ako aj uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.7.2013 10Co/301/2011 v plnom rozsahu zrušil a vrátil krajskému súdu na konanie. V podstate z tohto rozhodnutia NS SR vyplynulo, čo sa týka vyriešenia otázky aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v prejednávanej veci, že je nepochybné, že už sama fotografia domu s textom, ktorý vysvetľuje, že ide o dom B. C. významne prispieva k možnosti, že napr. rodinní príslušníci žalobcu, jeho susedia, ale tiež všetky ďalšie osoby, ktoré z nejakého dôvodu poznajú dom, stotožnia osobu spomenutú v článku („B. C.“) so žalobcom. Aj NS SR konštatoval, že v danom prípade bolo v článku o B. C. uvedených toľko doplňujúcich informácií, že záver o nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu nebolo možné vyvodiť len z toho, že meno B. je na Slovensku frekventované a že aj medzi podnikateľmi sa vyskytuje niekoľko osôb s menom B. C.. Dáva do pozornosti aj rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I., ktorý sa zaoberal konaním proti autorke tohto článku sp. zn. 6C/47/07 a následne aj Krajský súd v Bratislave 4To/55/2008. Táto novinárka sa mala dopustiť uvedenia nepravdivých údajov o osobe „B. C.“.

Následne Krajský súd svojím uznesením 10Co/175/2016 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Súd prvej inštancie opätovne po oboznámení sa s príslušnými rozhodnutiami sa zaoberal listinnými dôkazmi, ktoré boli nazhromaždené počas pojednávaní v tejto veci. V pôvodnom konaní vypočul svedkov A. H. L., M. C., A. J. I., F. G., oboznámil sa s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I. 6T/47/07, článkom spoločenského týždenník Moment zo dňa 19.11.1999, spisovým materiálom Okresného súdu Žilina 16C/373/2007, výpisom z registra obyvateľov SR, rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica 12Co/5/2009, nálezom Ústavného súdu SR III.ÚS 339/08-40, rozhodnutím NS SR 3Co/429/2014 a zistil nasledovné.

V modernom spoločenskom týždenníku dňa 19.11.1999 č. 47 v samostatne nepredajnom magazíne denníka Pravda, ktorého vydavateľom je žalovaný, vyšiel článok „Sudca na odstrel“. Okrem iných skutočností je tam uvedené, že spomínaná H. I. v článku, ktorá je stíhaná za podvody hospodárskeho charakteru, je dobrou (podľa niektorých zdrojov dokonca intímnu) priateľkou B. C. N. je B. C. spomínaný v tom slova zmysle, že to nie je hocaký podvodník, začal pôsobiť ako vyberač nie v zmysle výpalného, na to sa cenil príliš vysoko, ale ako vyberač protihodnoty. Fungovalo to asi tak, že B. C. získal informáciu, že na osobu X.Y. sa chystá zatykač. Ponúkol túto informáciu na predaj – ako tovar a skasíroval. Sám seba B. C. rád prezentoval a prezentuje ako poctivého podnikateľa, no vzhľadom na charakter podnikania a mravov mu málokto uverí. Najlepším príkladom včasného echa pred zatknutím je samotný B. C. Trestný čin, kvôli ktorému v roku 1994 náhlivo opustil vlasť, mal hodnotu 120.000.000,-Sk a išlo o podvod na clearingovom účte. Navyše tohto sprevádza povesť násilníka schopného všetkého. Vyšetrovateľovi policajného zboru sa vyhrážal smrťou, iný policajt dostal takú bitku, že sa lieči tri týždne a ďalšiemu zasa pred garážou vybuchla nálož.

Žalobca podal na tunajší súd žalobu z toho dôvodu, že B. C. žalovaný myslel jeho konkrétnu osobu, teda A. B. C.. Aj na pojednávaní dokazoval, že nemal žiadnu intímnu priateľku spomínanú H. I. a nevedel kto je to H. I.. Jeho manželka, vzhľadom na tieto popísané skutočnosti, podala žalobu na rozvod manželstva. Priatelia sa jej začali vysmievať, že jej manžel má milenku. Jeho osobu, ako A. B. C., je veľmi ľahko možné identifikovať. Nikto iný nebol privezený z Brazílie ako on – teda B. C. I., kto ho pozná, či sú to už priatelia, známi, rodinní príslušníci, obchodní partneri, občania Mesta Žiliny, bolo od samého začiatku zrejmé, že sa jedná o jeho osobu. Navyše v článku bola uvedená aj fotografia jeho rodinného domu, kde kedysi so svojou manželkou býval. On osobne nikoho iného v Žiline s iniciálami B. C. nepozná. Každému muselo byť jasné, že sa jedná o B. C., teda že sa jedná o jeho osobu. Skutočnosti, že bol popisovaný v článku, ako podvodník, sa nezakladajú na pravde. Bol trestne stíhaný, ale toto stíhanie bolo zastavené, dokonca bol rehabilitovaný a bol odškodnený štátom za to, že bol trestne stíhaný. Štát ho odškodnil sumou 33.193,92 eur za to, že bol bezdôvodne stíhaný. Ani ďalšie veci ohľadom jeho násilníckej povesti a poskytovania informácií sa nezakladajú na pravde.

Žalovaný aj na pojednávaniach po tom, ako túto vec zrušil NS SR, zotrval na svojom písomnom vyjadrení, že v článku sa nikde nespomína priezvisko opisovanej osoby B. C. K. v žiadnom prípade stotožňovať opisovanú osobu B. C. s menom a priezviskom žalobcu A. B. C.. Žalobca v tomto prípade nie je aktívne legitimovaný.

Súd prvej inštancie sa samozrejme oboznámil aj so svedeckými výpoveďami, ktoré urobil počas viacerých pojednávaní ešte predtým, ako vo veci rozhodoval NS SR. Zo svedeckej výpovede A. M. C., manželky žalobcu vyplynulo, že to boli rodinní priatelia, ktorí ju upozorňovali na žalovaný článok a že sa tam píše, že jej manžel má intímnu priateľku. Vtedy v ich vzájomnom vzťahu došlo k narušeniu dôvery, nastali hádky, problémy. V tom čase bolo ich dieťa malé, malo z toho psychickú traumu a celé to vyústilo do toho, že podala žiadosť o rozvod manželstva. Jej rodinní príslušníci, najmä priatelia, boli z článku zhrození. Začali sa od nej, od jej manžela ako aj od rodinných príslušníkov odvracať. Každý hneď spoznal, že spomínaný B. C. je osoba žalobcu. Návrh na rozvod manželstva podala niekedy v rokoch 2000 až 2001, bolo to krátko po tom, ako vyšiel spomínaný článok. Konanie prebiehalo na Okresnom súde v Žiline. Neskôr dospela k názoru, že aj vzhľadom na maloleté dieťa je potrebné rodinu udržať, a preto zobrala žalobu späť. Svedkyňa sa vyjadrovala aj k tomu, že nikdy nebol jej manžel právoplatne odsúdený za nejaký trestný čin. Všetky trestné stíhania boli právoplatne zatavené. Doma nikdy nevystupoval jej manžel ako násilník. Aj v súčasnej dobe je dôvera medzi nimi naštrbená z dôvodu popísaného článku, že jej manžel mal intímny vzťah s údajnou H. I.. Ani ona sama nepozná žiadnu inú osobu v Žiline s iniciálkami B. C.

Z výpovede svedka A. J. I. mal súd preukázané, že tento sa so žalobcom pozná zo školy. Boli športovci, chodievali pravidelne hrávať tenis. V predmetom článku bolo popisované, že B. C. bol privezený orgánmi činnými v trestnom konaní z Brazílie. Hneď vedel, o ktorého B. C. sa jedná, že sa jedná o žalobcu. V Meste Žilina nepozná ďalšiu inú osobu s takýmito iniciálami. Z článku bol ohúrený a pobúrený. Začal pochybovať o osobe žalobcu. Priateľské vzťahy sa naštrbili. Keď vyšiel tento článok, tak sa ich priateľstvo vážne narušilo. On mal v tom čase aj cestovnú kanceláriu a so žalovaným mali dohodnuté aj niektoré obchody ohľadom ubytovania turistov, ktorých vozievali na hotel Pančava, ktorého majiteľom bol žalobca. Spolupráca sa následne začala redukovať, až napokon úplne prestala. Klienti sa prestali zaujímať o cesty na hotel. Veľa turistom vadilo, čo je popísané o majiteľovi hotela. O článku a osobne žalobcu sa živo diskutovalo pri pive, pri športe, pri obchodných rokovaniach. Najprv o tomto článku počul len z počutia od svojich známych a následne mu to nedalo a sám si kúpil týždenník Moment resp. prílohu týždenník Moment, ktorá bola súčasťou denníka Pravda. Vypovedal aj o tom, že mal vedomosť, že bol trestne stíhaný za clearingový podvod. V tejto súvislosti mal byť vydaný z Brazílie na Slovensko, bolo to dokonca v televíznych novinách. Každý z jeho priateľov, známych, obchodných partnerov, vnímal tento článok ako pravdivý. Sám priznal, že aj on sa v tom čase zachoval zbabelo, keď sa nepresvedčil, či uvedený článok je pravdivý a zachoval sa tak, ako sa zachoval, keď prerušil priateľské a obchodné styky so žalobcom.

Obdobne vypovedal aj svedok A. H. L., dobrý priateľ žalobcu. Pred uverejnením článkov bol so žalobcom kamarát, boli aj obchodní partneri. Ako bol článok uverejnený, priateľstvo aj obchodné kontakty pominuli. Podnikal v doprave a so žalobcom podnikal v zabezpečovaní dopravy pre jeho ubytovacie priestory. Už 10 rokov so žalobcom nepodniká. V Meste Žilina, resp. vo všeobecnosti, nepozná žiadnu inú osobu s iniciálami B. C. D. čítaní článku ihneď vedel, že sa jedná o žalobcu, nakoľko tam bolo spomínané, že mal byť údajne vydaný z Brazílie. Iný B. C. z Brazílie na Slovensko nebol vydávaný, len žalobca. V okrese to bola úplne verejná vec, každý o tom vedel. O tom, že bol vydaný na územie SR z Brazílie sa dozvedel z televíznych novín, bolo to niekedy v roku 1995 alebo 1996.

Svedkyňa F. G., autorka článku, bola vypočutá dožiadaným súdom v Dunajskej Strede, kde na otázky uviedla, že autorkou článku bola ona. Vzhľadom na odstup času, 11 rokov dozadu, si nepamätala na konkrétne okolnosti. Nepamätala si, či iniciálky B. C. uvádzané v článku, sú totožné so žalobcom. Drvivá väčšina zdrojov pochádzala z radov polície, ktorí jej poskytovali informácie ohľadom osoby. Konkrétne mala k dispozícii materiál BLOK, ktorý mal napísať vtedajší riaditeľ finančnej polície v Žiline pán I. a osoba B. C. práve označovaná týmito atribútmi, ako spomína, bola to osoba žalobcu. V tomto materiáli bol popisovaný B. C. ako biely golier, ktorý ovláda niektorých sudcov, spôsobil výbuch výbušniny pred domom policajta I. a vyhrážal sa pracovníčke na ministerstve financií. V každom prípade dôverovala informáciám, ktoré jej boli poskytnuté z radov polície. Informácia ohľadom Marty K. vyplynula takisto z prípadov, ktoré riešila polícia, na jednej strane to bola finančná polícia, na druhej strane odbor proti korupcii a organizovanému zločinu. H. I. bola podozrivá z pyramídovej hry a väzobne stíhaná v Ostrave. Z týchto materiálov vyplynulo aj to, že B. C. sa mimoriadne angažoval na tom, aby ju dostal z vezenia. Celé priezvisko H. I. bolo H. I.. Informácia, že bola intímnou priateľkou B. C. vyplýva z jeho motivácie, prečo sa tak angažoval vo veci oslobodenia H. I.. Z policajných materiálov a z policajných informácií vyplynulo, že sa jedná o osobu B. C., o ktorom potom písala aj v článku „Sudca na odstrel“, pod skratkou B. C. V článku označoval B. C. ako B. C., pretože išlo o základný redakčný prístup, keď je proti niekomu vedené trestné stíhanie, ktoré ešte nie je právoplatne skončené, tak sa uvádza iba meno a iniciálka priezviska.

Z pripojeného rozsudku KS v Bratislave sp. zn. 4To/55/08 (prvostupňový rozsudok je Okresný súd Bratislava I. sp. zn. 6T/47/2007) vyplynulo, že obžalovaná F. G. bola odsúdená pre trestný čin ohovárania podľa § 206 ods. 1/, 2/ Tr. zákona, k trestu peňažnému vo výške 995,82 eur. Jednalo sa, okrem iného, aj o článok, ktorý bol prezentovaný v žalovanom článku „Sudca na odstrel“, kde sa spomína, okrem iného, aj B. C. Trestný súd jednoznačne konštatoval zodpovednosť obžalovanej F. G., autorky článku, ktorá o poškodených vo všeobecnosti, ktorí boli prezentovaní v tomto článku uverejnila nepravdivé údaje, ktoré články boli spôsobilé značnou miernou ohroziť vážnosť u spoluobčanov v zamestnaní, narušiť rodinné vzťahy.

Z pripojeného rozsudku KS Banská Bystrica sp. zn. 12Co/5/2009 vyplynulo, že tento zmenil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7C/178/2005 tak, že bola uložená povinnosť SR – Ministerstvu spravodlivosti a Ministerstvu vnútra SR uhradiť žalobcovi 33.193,92 eur, ako aj trovy konania. Jednalo sa o uplatnenie náhrady ohľadom nemajetkovej ujmy z titulu tesného stíhania voči žalobcovi, ktoré bolo právoplatne zastavené.

Z prvostupňového rozhodnutia OS Banská Bystrica sp. zn. 7C/178/2005 vyplynulo, že na tunajšom súde sa viedlo konanie o rozvod manželstva na Okresnom súde v Žiline sp. zn. 8C/873/1996 podaný na návrh manželky žalobcu, ktoré bolo dňa 27.2.1997 prerušené a dňa 12.3.1998 bolo zastavené.

Právo na ochranu osobnosti upravuje Obč. zákonník v § 11 až 13, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť, alebo použiť len s jej privolením. Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od

neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1/ najmä pre to, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa ods. 2/ určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých ku porušeniu práva došlo.

Medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré SR ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd (čl. 154c Ústavy SR).

Súd vychádzajúc z citovaných ustanovení mal nepochybne preukázané, že v celom článku boli o osobe B. C. uvedené klamstvá a nepravdivé informácie. Žalovaný žiadnym spôsobom na pojednávaniach nepreukázal, že B. C. mal intímnu známosť s H. I.. Sám žalobca na pojednávaní uviedol, že H. I. vôbec nepozná. Na žalovanom bolo dôkazné bremeno, aby súdu predložil relevantné dôkazy, ktoré by potvrdili to, že B. C. mal intímnu známosť s menovanou osobou, čo však neurobil. Napísať do článku, že má nejaká osoba s nejakou inou osobou intímnu známosť bez relevantných dôkazov sa javí ako dehonestovanie osoby a osôb. Aj v demokratickej spoločnosti sú určité medze, ktorými sa treba riadiť. Nemôže nikto do článku uviesť, nepravdivé informácie.

Ďalšie klamstvo bolo to, že bolo písané o žalobcovi, že nie je hocaký podvodník a že začal pôsobiť ako vyberač nie v zmysle výpalného, ale vyberač protihodnoty. Znova ide len o informáciu poskytnutú širokej verejnosti ničím nepodloženú, žiadnym spôsobom vyargumentovanú. Znova to bol žalovaný, ktorý mal na pojednávaní preukázať výsluchmi svedkov, že takýmto spôsobom takéto informácie žalobca kupoval, resp., ich následne predával. Skutočnosti, uvádzané v článku, že B. C. náhlivo opustil SR a odišiel do Brazílie sú znova len informácie, polopravdy. Sám žalobca priznal, že bol v Brazílii, avšak do tejto neodišiel na základe trestného stíhania. Trestné stíhanie začalo až v čase, keď bol v spomínanej krajine. O tom svedčia aj uznesenia o trestnom stíhaní. Mal sa dopustiť clearingového podvodu v hodnote 120.000.000 Sk, trestné stíhanie voči žalobcovi bolo v tejto veci právoplatne zastavené. Už z citovaného rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici 12Co/5/2009 vyplynulo, že dokonca za nezákonné rozhodnutie o začatí trestného stíhania bol žalobca odškodnený.

Napokon je v článku uvádzaná aj tá skutočnosť, že B. C. má povesť násilníka schopného všetkého. Mal sa vyhrážať vyšetrovateľovi smrťou, iný policajt mal dostať bitku, z ktorej sa liečil tri týždne a ďalšiemu zasa pred garážou vybuchla nálož. Opätovne súd poukazuje na to, že žalovaný neuniesol svoje dôkazné bremeno. Mal navrhnúť vypočuť konkrétnych policajtov, ktorí by preukazovali tieto skutočnosti. Toto však neurobil.

V tomto smere súd poukazuje najmä na výpoveď svedkyne F. G., ktorá bola autorkou tohto článku. Tá jednoznačne vypovedala, že pri spracovaní tohto článku vychádzala z informácií, ktoré je poskytol policajný zbor. Informácie nemala ničím podložené a ani overené. Len na základe takýto informácií, ktoré čerpala najmä z materiálu BLOK a ďalších operatívnych správ, potom toto zhrnula do článku. Na tomto mieste súd poukazuje na to, že autorka článku bola v súvislosti s týmto aj trestne stíhaná pre trestný čin ohovárania a právoplatne zaň bola odsúdená.

Čo sa týka námietky žalovaného ohľadom stotožnenia osoby žalobcu s iniciálami uvedenými v článku súd vychádza z výpovedí svedkov, ktorí boli na pojednávaní vypočutí A. L., A. I.. Z týchto nepochybne vyplynulo, že iniciály B. C. boli stotožnené so samotným žalobcom. Navyše v článku bola uvedená fotografia rodinného domu B. C. I. z blízkych susedov vedel, kto v tomto rodinnom dome na D. O. P..

Že je to rodina C.. Z televíznych správ, čo bolo veľmi medializované, popisované, že B. C. bol vydaný z Brazílie pre účely trestného konania, každý vedel, že sa jedná o osobu žalobcu a iniciálky B. C. nestotožňovali s inou osobou. Táto vec bola pomerne široko medializovaná. Na tomto mieste súd dáva do pozornosti aj rozhodnutie NS SR 3Cdo/420/2014, ktorý konštatoval, že podľa jeho právneho názoru už fotografia s textom, ktorý vysvetľuje, že ide o dom B. C. významne prispieva k možnosti, že napr. rodinní príslušníci žalobcu, jeho susedia, ale aj ďalšie osoby, ktoré z nejakého dôvodu poznajú dom, stotožnia osobu spomenutú v článku, t.j. so žalobcom. Tiež dovolací súd dáva do pozornosti rozhodnutia OS Bratislava I, sp. zn. 6T/47/2007, pričom konštatuje, že B. C. je totožný so žalobcom, zrejme nemali vyšetrovatelia a prokurátori pôsobiaci v trestnom konaní vedenou proti autorke článku, lebo v opačnom prípade by nebola obvinená už obžalovaná z trestného činu ohovárania, ktorého sa mala dopustiť uvedením nepravdivých údajov o ňom.

Súd prvej inštancie v plnom rozsahu akceptuje rozhodnutie NS SR v tejto časti a nemá ani inú možnosť sa právne odchýliť od takéhoto právneho stanoviska dovolacieho súdu.

Keďže žalovaný neuniesol v tomto konkrétnom prípade dôkazné bremeno, nepreukázal súdu, že v článku sú písané pravdivé informácie o osobe žalobcu, oprávnene sa žalobca domáhal v zmysle § 11 ochrany svojej osobnosti. Povinnosťou žalovaného bude ospravedlniť sa žalobcovi tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Žalobca sa v zmysle § 13 ods. O.z. domáhal aj nároku na náhradu ujmy v peniazoch. Túto vyčíslil na sumu 663.378,37 eur. V tejto konkrétnej časti vychádzal súd predovšetkým z nasledovných ustanovení:

Podľa § 13 ods. 3 O.z. výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. K vzniku občiansko-právnej zodpovednosti podľa citovaných ustanovení musia byť splnené nasledovné hmotnoprávne podmienky:
a/ existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby, v jej fyzickej a morálnej jednote,
b/ neoprávnenosť (protiprávnosť) toho zásahu,
c/ existencia príčinnej súvislosti medzi písmenami a/ a b/.

Občiansko-právna ochrana osobnosti fyzickej osoby podľa § 13 Obč. zákonníka prichádza do úvahy len pri tých zásahoch do osobnosti fyzickej osoby, ktoré je možné kvalifikovať ako neoprávnené (protiprávne). Neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby je napr. keď fyzická osoba alebo právnická osoba rozširuje o inej fyzickej osobe nepravdivé tvrdenia. Súdna prax, ako aj právna teória zhodne pre procesnú stránku prípadov uplatňovania práva na ochranu osobnosti udávajú, že dôkazné bremeno je na strane žalovaného. To znamená, že v tomto prípade to bol žalovaný, ktorý musel dokazovať, že jeho tvrdenia týkajúce sa žalobcu, sú pravdivé. Súd už spomínal, že žalovaný žiadnym dôkazom nepotvrdil tvrdenia, ktoré boli uvádzané o osobe žalobcu v inkriminovanom článku. Priznanie zadosťučinenia v peniazoch súdom predkladá kumulatívne splnenie nasledovných zákonov a kvalifikovaných podmienok:

Súd musí mať vždy preukázané, že sú tu okolnosti preukazujúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Obč. zákonníka, najmä z hľadiska intenzity trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti.
Druhou podmienkou je to, že neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere. Je zrejmé, že ujma spočívajúca v znížení dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v značnej miere vzniká väčšinou v dôsledku neoprávnených zásahov uskutočnených hromadných informačných prostriedkov. Tento kvalifikovaný následok neoprávneného zásahu do osobnosti fyzickej osoby je možné všeobecne vymedziť, ak ide o nemajetkovú ujmu vzniknutej fyzickej osobe, ktorá táto fyzická osoba vzhľadom k povahe, intenzite, opakovaniu, trvaniu a šírke okruhu pôsobenia nepriaznivého následku spočívajúceho v znížení jeho dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti pociťuje a prežíva ako závažnú.

Súd teda skúmal, či v tomto konkrétnom prípade postačuje, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti žalobcu, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie, resp., ak by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1, najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba právo na náhradu nemajetkovej ujmy aj v peniazoch. Súd teda zvažoval postup v zmysle ust. § 13 ods. 1 alebo § 13 ods. 2 Obč. zákonníka.

V tomto smere súd dáva do pozornosti, že pokiaľ ide o výšku uplatňovanej náhrady nemajetkovej ujmy, zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi (napr. znásilnenie a podobne) upravuje výšku náhrady nemajetkovej ujmy obetiam násilných trestným činov, ktorá výška ani v tých najtvrdších a najzávažnejších prípadoch nepresiahne desaťnásobok minimálnej mzdy, ktorá v prípade žalobcu v roku 1999 predstavovala sumu 119,50 eur. Obetiam násilných trestných činov by teda mohla byť priznaná za zásah do práva na jej ochranu osobnosti v roku 1999 náhrada nemajetkovej ujmy v maximálnej výške 1.195 eur.

Od samého začiatku sporu doposiaľ žalobca žiadnym spôsobom ani len na posledných pojednávaniach nezdôvodnil, prečo sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 663.378,37 eur, resp. náhrady vo výške 165.969,59 eur, ako to bolo naposledy rozhodnuté súdom prvej inštancie. Vôbec súdu nepreukazoval skutočnosti, že titulom tohto článku prišiel o finančné prostriedky z podnikania, resp., že sa nemohol zamestnať, nemohol pracovať, že to malo nejaký finančný dopad na jeho rodinu, na jeho život. V tomto smere neprodukoval žiadne relevantné dôkazy. Súdu nedoložil dôkazy o tom, aké boli jeho príjmy z podnikania v rozhodujúcom čase, či o časť týchto príjmov prišiel z dôvodu uverejnených článkov. Čo sa týkalo jeho trestného stíhania, ktoré bolo napokon zastavené, v tom konkrétnom prípade bol odškodnený, ako to už je aj vyššie písané.

Finančné zadosťučinenie za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti možno totiž priznať len vtedy, pokiaľ nie je postačujúce morálne zadosťučinenie a pokiaľ došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v značnej miere, a to práve a len v príčinnej súvislosti so žalovaným článkom. Pri posudzovaní vzniknutej ujmy musí súd prihliadať aj na ďalšie okolnosti a informácie, ktoré majú na posúdenie zásahu do práva na ochranu osobnosti priamy alebo nepriamy vplyv. Aj napriek tomu, že rozhodnutie súdu o výšky finančného zadosťučinenia patrí do sféry uváženia príslušného súdu, mal by súd v každom jednotlivom prípade vychádzať z úplného skutkového stavu a v tomto rámci sa opierať aj o celkom konkrétne preskúmateľné hľadiská.

Tunajší súd sa domnieva, že vykonaným dokazovaním nebola preukázaná značná miera zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu v príčinnej súvislosti so žalovaným článkom tak, ako to vyžaduje ust. § 13 Obč. zákonníka, a preto nemožno žalobcovi priznať žiadnu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch len na základe jeho ničím nepodložených tvrdení ako strany sporu. V tejto súvislosti sa zároveň žiada uviesť, že žalobca je v prípade uplatnenia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch povinný preukázať značnú mieru zásahu do práva na ochranu osobnosti a dôkazná povinnosť je v zmysle judikatúry súdov na strane žalobcu. Žalobca ani v jednom smere nenaznačoval z čoho má pozostávať nemajetková ujma. Súdu sa javí, ako keby jeho požiadavka na nemajetkovú ujmu bola len tak vyslovená bez nejakého odôvodnenia.

Aj v Náleze ÚS SR sp. zn. IV.ÚS 492/2012 sa okrem iného uvádza, že intenzitu zásahu a jej následky je povinný preukazovať vždy žalobca. Pri určení sumy nemajetkovej ujmy by zas mal všeobecný súd prihliadať na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti, za akých došlo k jej porušeniu. Znova súd uvádza, že žalobca bola v tejto konkrétnej oblasti absolútne nečinný. Súdu počas celého konania žiadnym spôsobom neodôvodnil konkrétnu sumu 663.378,37 eur, resp. 165.965,59 eur. Súd nemal ako inak postupovať, pokým v tomto smere bol žalobca nečinný, nesnažil sa objasniť súdu príčinnú súvislosť so spomínaným článkom a výškou nemajetkovej ujmy. Keďže v tomto smere bol nečinný, súd v tejto časti žalobu žalobcu v plnom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 2 CSP: Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

V tomto konaní mal žalobca úspech len čiastočný, a to v časti neoprávneného zásahu. Žaloba ohľadne nemajetkovej ujmy bola zamietnutá. Žalobca bol teda úspešný v rozsahu 50%.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ust. § 125 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP"), odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
b) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
c) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).